

Til lovforslag nr. L 41

Folketinget 2010-11

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 7. december 2010

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU)

(Forkortelse af perioden med statens voksenuddannelsesstøtte på videregående niveau, afskaffelse af beregningsperioden på 5 år for gentagen ret til statens voksenuddannelsesstøtte til uddannelse på videregående niveau, nedsættelse af støttesatsen på både alment og videregående niveau m.v.)

[af undervisningsministeren (Tina Nedergaard)]

1. Ændringsforslag

Undervisningsministeren har stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 27. oktober 2010 og var til 1. behandling den 12. november 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 23. september 2010 dette udkast til udvalget, jf. UDU alm. del – bilag 341. Den 27. oktober 2010 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Borgmester Anker Boye, Odense Kommune,
Region Nordjylland m.fl. og
3F m.fl.

Undervisningsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har LO m.fl. mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 38 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Udvalgets spørgsmål og undervisningsministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre bemærker, at der med dette forslag gennemføres en massiv nedskæring af uddannelsesmuligheder for de voksne, der ikke fik uddannelse i ungdomsårene og for de voksne, der prøver at omskole sig. Det er stik imod, det vi har brug for i et vidensfund.

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (V, DF, KF og LA):

1) Nr. 9 udgår, og i stedet indsættes:

»9. I § 13, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »svarende til«: »80 pct. af«.

»01. I § 13, stk. 1, 1. pkt., udgår », jf. dog stk. 2.«
[Konsekvens af ændringsforslagets nr. 3 og 4]

Til § 2

2) I stk. 1 ændres »stk. 3« til: »stk. 01 og 3«.
[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 3]

3) Efter stk. 2 indsættes som nyt stykke:
»Stk. 01. Bestemmelsen i § 13, stk. 1, 1. pkt., i lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU), som ændret ved denne lovs § 1, nr. 9, har virkning for uddannelsesforløb med SVU, der påbegyndes den 4. april 2011 eller senere.«
[Ændring af ikrafttrædelsesdatoen og virkningstidspunktet for nedsættelse af satsen for SVU fra 100 pct. til 80 pct. af dagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.]

4) I stk. 3 ændres »8, 9« til: »8, 01«.
[Ændring af ikrafttrædelsesdatoen for nedsættelse af satsen for SVU]

5) I stk. 4 indsættes efter »§ 13, stk. 5,«: »jf. dog stk. 01,«.
[Konsekvensændring af ændringsforslaget i nr. 3]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Som konsekvens af ændringsforslag nr. 3 og 4 fordeles lovforslagets § 1, nr. 9, på to ændringsnumre. Dette er nødvendigt på grund af forslaget om at ændre ikrafttrædelsesdatoen for nedsættelsen af satsen for SVU fra 100 pct. til 80 pct. af dagpengenes højeste beløb, jf. ændringsforslag nr. 3.

Til nr. 2

Der er tale om en konsekvens af ændringsforslag nr. 3 og 4, hvorved den foreslåede ikrafttrædelse af nedsættelsen af satsen for SVU ændres fra den 1. januar 2012, jf. lovforslagets § 2, stk. 3, som bliver stk. 4, til den 1. januar 2011, jf. ændringsforslag nr. 4 og lovforslagets § 2, nr. 1. Nedsættelsen af satsen for SVU foreslås at have virkning for uddannelsesfor-

løb med SVU, der påbegyndes den 4. april 2011 eller senere, jf. ændringsforslag nr. 3.

Til nr. 3 og 4

Forslaget om at fremrykke ændringen af satsen for SVU fra 100 pct. af højeste dagpengesats, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., til 80 pct. af højeste dagpengesats, indgår som et led i finanslovsaftalen for 2011.

Med forslagene til ændring af lovforslagets § 2 ved indsættelse af et nyt stykke, og ændring af lovforslagets § 2, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres ikrafttrædelses- og virkningstidspunkterne for nedsættelsen af satsen for SVU fra lovforslagets forslag om ikrafttræden den 1. januar 2012 til den her foreslåede ikrafttræden den 1. januar 2011 med virkning for uddannelsesforløb, der påbegyndes den 4. april 2011 eller senere. Fremrykningen af ikrafttrædelsesdatoen er nødvendig for at finansiere den ønskede fastholdelse af det forventede høje aktivitetsniveau på det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde i 2011. Den fremrykkede ikrafttrædelsesdato medfører en mindredgift til SVU svarende til 113 mio. kr. i 2011. Virkningsdatoen mandag 4. april 2011 skyldes, dels at der kan søges om SVU op til 3 måneder før et uddannelsesforløb starter, dels at det af systemtekniske årsager er mest hensigtsmæssigt at foretage satsændringen en mandag.

Det bemærkes, at satsen for godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse også vil blive reduceret til 80 pct. af højeste dagpengesats, og at det vil ske med virkning fra mandag den 7. februar 2011, som er det af systemtekniske årsager tidligst mulige ikrafttrædelsestidspunkt.

Fremrykningen af ikrafttrædelses- og virkningstidspunkterne for nedsættelsen af SVU-satsen indebærer ingen ændringer for ikrafttrædelsestidspunktet for forslaget om, at henvisningen i SVU-lovens § 13, stk. 1, 1. pkt., til § 13, stk. 2, udgår. Denne ændring foreslås således fortsat at træde i kraft den 1. januar 2012, jf. ændringsforslag nr. 4.

Til nr. 5

Som konsekvens af ændringsforslag nr. 3 tilføjes »jf. dog stk. 01.« for at tydeliggøre, at nævnelser af § 13, stk. 1, 1. pkt. i lovforslagets § 2, stk. 3, der bliver stk. 4, ikke omfatter nedsættelsen af SVU-satsen, men alene henvisningen til § 13, stk. 2.

Per Bisgaard (V) Britta Schall Holberg (V) Ulla Tørnæs (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Troels Christensen (V) Marlene Harpsøe (DF) nfm.d. Hans Kristian Skibby (DF) Charlotte Dyremose (KF) fmd. Villum Christensen (LA) Christine Antorini (S) Carsten Hansen (S) Kim Mortensen (S) Hüseyin Arac (S) Pernille Vigsø Bagge (SF) Peter Westermann (SF) Marianne Jelved (RV)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Kristendemokraterne (KD)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1

Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Radikale Venstre (RV)	9	Sambandsflokkurinn (SP)	1
Enhedslisten (EL)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

Oversigt over bilag vedrørende L 41

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra undervisningsministeren
2	Henvendelse af 28/10-10 fra borgmester Anker Boye, Odense Kommune
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Materiale fra 3F m.fl. i forbindelse med foretræde for udvalget 23/11-10
6	Ændringsforslag fra undervisningsministeren
7	1. udkast til betænkning
8	Henvendelse af 24/11-10 fra Region Nordjylland m.fl.

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 41

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 28/10-10 fra borgmester Anker Boye, Odense Kommune, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvor mange voksne der ikke får mulighed for at uddanne/omskole sig i afskedigelsesperioden med SVU, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, at den danske arbejdsstyrke skal være blandt de bedst uddannede i verden, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om fremrykning af forringelse af SVU til april 2011, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvorfor besparelser på SVU skal bidrage til finansiering af en uændret aktivitet på AMU-uddannelser, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om aktivitetsfald på efteruddannelser på videregående niveau som følge af de forringede SVU-betingelser, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om sammenhæng til trepartsaftaler i 2007 om opprioritering af kompetenceudvikling, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om SVU til fagspecifikke kurser fortsætter på et niveau svarende til 90 pct. af dagpengemaximum i hele 2011, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om genforhandling af uforbrugte midler fra trepartsaftalen, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om, hvor stor en andel af de voksne, der ender med uddannelse på videregående niveau, som ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om, betydning for målsætningen om, at 50 pct. af en ungdomsårgang gennemfører videregående uddannelse, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om, at voksne kun har mulighed for at gennemføre i alt 40 ugers uddannelse med SVU i løbet af et helt arbejdsliv, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om at afskaffe muligheden for, at en indgået aftale om orlov til uddannelse kan give SVU, når afskedigelse har fundet sted, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. om udbud af uddannelser inden for de videregående efteruddannelser, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
15	Spm. om, at afskaffe SVU i opsigelsesperioden, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
16	Spm. om regeringens planer om efteruddannelse og omskoling for de fyrede og medarbejdere i virksomheder, der er truede på eksistensen, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

- 17 Spm., om loven er med til at fokusere indsatsen, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm., om en studerende skal kunne gennemføre f. eks. en fuld diplomuddannelse på 60 ECTS points inden for rammen med SVU i 40 uger, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om øget arbejdsbelastning for den studerende, som følge af nedsættelse af rammen for SVU til 40 uger, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om kommentar til materiale fra 3F m.fl. i forbindelse med foretræde for udvalget d. 23/11-10, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, hvorfor ledige skal have ringere vilkår for uddannelse end de beskæftigede, og hvordan ledige skal kunne opnå den tilstrækkelige kompetenceudvikling, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om personer, der har en videregående uddannelse, men som er beskæftiget som ufaglærte, også skal betale den fulde udgift ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om opkvalificering af personer med videregående uddannelse, som ikke har været i stand til at opnå beskæftigelse inden for deres faglige område, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om planlægningshorisont i forhold til ikrafttrædelsestidspunktet, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om aktivitetsnedgang som følge af lovforslaget, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om deltagelse i vvu og diplomuddannelser anses for kompetencegivende, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om satsen for SVU, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om andelen af unge, der gennemfører en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om antal personer, som har opnået videregående uddannelse gennem videreuddannelsessystemet for voksne/åbenuddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om, hvor stor en andel der har gennemført videregående uddannelse gennem videreuddannelsessystemet for voksne/åben uddannelse, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm., om beregningsforudsætningerne i profilmodellen tager højde for, at mulighederne for at gennemføre uddannelse i videreuddannelsessystemet ændres som foreslået i L 33 og L 41, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm., om lovforslaget indebærer, at arbejdsgiverne bliver økonomisk ringere stillet, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm., om de offentlige arbejdsgiveres stramme økonomi begrænser mulighederne for at sende medarbejdere på efter- og videreuddannelse, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om aftaler om uddannelsesforløb med beskæftigelsesmyndighederne, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 24/11-10 fra Region Nordjylland m.fl. især fsva. bemærkningerne vedr. L 41, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvilke økonomiske konsekvenser nedsættelse af SVU-perioden til 40 uger får for de studerende, der går i gang med en meritlærer eller en meritpædagoguddannelse, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om, hvad satsreduktionen til 80 pct. af dagpengemaksimum kontant kommer til at betyde for en typisk studerende på en meritpædagog- eller meritlæreruddannelse, der starter på uddannelsen sommeren 2011, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

- 38 Spm., om det hidtidige aktivitetsniveau på meritpædagog- og meritlæreruddannelsen vil kunne opretholdes under de ændrede SVU-rammer, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

Udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå

Udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 1:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 28/10-10 fra borgmester Anker Boye, Odense Kommune, vedr. L 41 (om statens voksenuddannelsesstøtte), jf. L 41 – bilag 2.

Svar:

Henvendelsen til Folketingets Uddannelsesudvalg fra borgmester Anker Boye, Odense Kommune, er foranlediget af de i finanslovsforslaget for 2011 fremlagte planer vedr. arbejdsmarkedsuddannelserne og voksen- og efteruddannelserne. Da der nu er fremsat et lovforslag, der udmønter planerne, vil jeg indskrænke mig til at give en mere generel orientering om det fremsatte lovforslag L 41.

Lovforslaget er en del af udmøntningen af »Aftale om genopretning af dansk økonomi«, og skal ses i forlængelse af det lovforslag, der blev vedtaget i juni måned om forkortelse af perioden med statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) på det almene niveau fra 80 til 40 uger.

Regeringen lægger, som Anker Boye, stor vægt på uddannelse, og herunder på via efter- og videreuddannelse at skabe en veluddannet, omstillingsparat arbejdsstyrke.

Den økonomiske situation nødvendiggør imidlertid besparelser, også på uddannelsesområdet, og gør det nødvendigt at målrette ressourceanvendelsen, herunder ved at skabe en klarere grænse mellem voksenuddannelsesstøtte og de arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger, der på kortere sigt skal øge fleksibiliteten og nedbringe ledigheden.

Lovforslaget rummer derfor et forslag om forkortelse af perioden med SVU på det videregående niveau fra 52 til 40 uger, og en ophævelse af den nuværende mulighed for gentagen uddannelse med SVU, også på det videregående niveau.

Lovforslaget omfatter også et forslag om at reducere satsen for SVU fra 100 til 80 pct. af højeste dagpengesats.

Derudover indeholder lovforslaget en afgrænsning af uddannelsesstøttesystemet i forhold til det arbejdsmarkedspolitiske system og forenklinger, der vil smidiggøre administrationen. Det understreges, at uddannelse med SVU er et tilbud til beskæftigede gennem en tydeliggørelse af betingelserne for at indgå en aftale om orlov til uddannelse, hvis der skal være mulighed for, at uddannelsesforløbet kan fortsætte med SVU efter en eventuel afskedigelse. Forslaget præciserer den nuværende ansvarsfordeling mellem beskæftigede og ledige, hvor Undervisningsministeriet finansierer efter- og videreuddannelse for beskæftigede, mens Beskæftigelsesministeriet finansierer en målrettet efter- og videreuddannelsesindsats for de ledige med henblik på fremtidig beskæftigelse.

Endelig betyder lovforslaget, at kravet om at være kortuddannet som betingelse for at kunne deltage i forberedende voksenundervisning, specialundervisning for voksne og danskuddannelsen for voksne udlændinge ophæves, og endelig indføres der regler om digital kommunikation.

Spørgsmål 2:

Hvor mange voksne skønner ministeren, der ikke får mulighed for at uddanne/omskole sig i afskedigelsesperioden med SVU med regeringens forslag til begrænsninger i 2011-13?

Svar:

Indledningsvis vil jeg oplyse, at en lønmodtager i uopsagt stilling, der har indgået en aftale med sin arbejdsgiver om orlov til at deltage i en uddannelse med SVU, og er begyndt på uddannelsen, vil kunne fortsætte sin uddannelse med SVU også efter en afskedigelse og derpå følgende fratræden.

De lønmodtagere, som fremover ikke vil kunne tage en uddannelse med SVU efter deres fratræden, er lønmodtagere, som indgår en aftale om orlov til uddannelse med SVU og begynder på uddannelsen efter en afskedigelse. Disse lønmodtagere kan fortsætte deres uddannelse med SVU i opsigelsesperioden, men ikke ud over tidspunktet for deres fratræden.

Forslaget har til formål at sikre, at SVU tildeles personer, der reelt er i beskæftigelse, da målgruppen for SVU er beskæftigede, der ønsker at uddanne sig. Personer, der er blevet ledige, eller som snart bliver det, skal som udgangspunkt omfattes af den almindelige beskæftigelsesindsats med henblik på at komme i beskæftigelse igen hurtigst muligt.

Det er vanskeligt at vurdere, hvor mange lønmodtagere der ikke længere vil kunne uddanne sig med SVU ud over fratrædelsestidspunktet, da Undervisningsministeriet ikke har oplysninger om, i hvilket omfang personer, der deltager i uddannelse med SVU, er opsagt. Det skønnes dog, som det også fremgår af lovforslagets økonomiske bemærkninger, at forslaget vil berøre ca. 160 personer årligt.

Spørgsmål 3:

Hvordan forstår ministeren følgende passus, hentet fra finanslovsaftalen, side 28: »En veluddannet arbejdsstyrke er afgørende for vækstmulighederne i dansk økonomi. Vi skal leve af menneskelig formåen. Den danske arbejdsstyrke skal være blandt de bedst uddannede i verden« set i forhold til de forringelser af efter- og videreuddannelserne, som gennemføres med dette lovforslag?

Svar:

Det er min opfattelse, at den citerede passus fra finanslovsaftalen skal tages for pålydende.

Danmark har et meget veludbygget system for voksen- og efteruddannelse, og der gives en ganske høj støtte til de mennesker, som ønsker at efter- og videreuddanne sig. De seneste år er udgifterne til offentlig voksen- og efteruddannelse for de beskæftigede steget med en tredjedel fra 5,6 mia. kr. i 2007 til 7,3 mia. kr. i 2009 – og væksten forventes at fortsætte i 2010. Vi forventer således, at de samlede udgifter på dette område vil udgøre omkring 7,9 mia. kr. i 2010.

Desværre har den internationale finanskriser gjort det nødvendigt med en række konkrete besparelser, som også berører det offentlige voksen- og efteruddannelsesområde. Men selv efter at de nødvendige besparelser er gennemført, har Danmark stadig, som det også fremgår ovenfor, et meget højt niveau, både med hensyn til uddannelsesudbuddet og med hensyn til den støtte, det er muligt at opnå.

Med den fremrykkelse af satsnedsættelserne på både SVU- og godtgørelsesområdet, som indgår i finanslovsaftalen for 2011, bliver det også muligt at opretholde det høje aktivitetsniveau fra 2010 på erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, når bortses fra den ændring, det medfører, at personer, som har en videregående uddannelse, selv skal betale den fulde udgift ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

På trods af ændringerne i genopretningspakken og finanslovsaftalen for 2011 forventes udgifterne til offentlig VEU at udgøre ca. 7 mia. kr. i 2011, hvilket fortsat er over niveauet i 2007 og 2008.

Spørgsmål 4:

Med finanslovsforliget bliver tidspunktet for forringelse af SVU fremrykket til april 2011. Hvad ligger der til grund for valg af netop dette tidspunkt?

Svar:

Med finanslovsforliget blev tidspunktet for den satsnedsættelse, der blev indgået aftale om i forbindelse med Genopretningsaftalen, fremrykket fra januar 2012 til april 2011. Fremrykningen sker for at sikre, at det er muligt at opretholde det nuværende høje aktivitetsniveau inden for den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelse.

Der er efter reglerne om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) mulighed for at søge om SVU i op til 3 måneder før uddannelsens start. For at sikre, at de personer, der søger SVU til et uddannelsesforløb inden lovens ikrafttræden, kan få klarhed over deres økonomiske situation, vil der blive fremsat ændringsforslag om, at den aftalte satsnedsættelse til 80 pct. af dagpengenes højeste beløb, får virkning for uddannelsesforløb, der påbegyndes den 4. april 2011 eller senere.

Spørgsmål 5:

Hvorfor skal besparelser på SVU, som er målrettet voksne, der deltager i almen voksen- eller efteruddannelse på videregående niveau, bidrage til finansieringen af en uændret aktivitet på AMU-uddannelser?

Svar:

Som det fremgår af mit svar på spørgsmål 3, har der gennem de seneste år været en betydelig stigning i udgifterne til offentlig voksen- og efteruddannelse. Det gælder både AMU-området og de uddannelsesområder, der giver mulighed for stens voksenuddannelsesstøtte (SVU).

Denne stigning sammenholdt med den nuværende økonomiske situation og situationen på arbejdsmarkedet nødvendiggør en prioritering af de midler, der anvendes på området, så aktiviteten på AMU-området og dermed også de kortuddannedes uddannelsesmuligheder først og fremmest sikres.

Spørgsmål 6:

Hvor stort aktivitetsfald forventes på efteruddannelser på videregående niveau som følge af de forringede SVU-betingelser?

Svar:

Det skønnes, at ca. 400 personer årligt vil få begrænset støtten som følge af nedsættelsen af det maksimale antal uger fra 52 til 40, heraf 40 personer som følge af afskaffelsen af den løbende genoptjening.

Reduktionen til 80 pct. af dagpengesatsen på de videregående uddannelser skønnes at indebære en aktivitetsnedgang svarende til ca. 2.300 personer årligt.

En afskaffelse af muligheden for at indgå aftale om orlov til uddannelse med SVU efter opsigelsestidspunktet skønnes at indebære en aktivitetsnedgang svarende til ca. 60 personer årligt.

Spørgsmål 7:

Hvilken sammenhæng er der mellem de trepartsaftaler, som regeringen i 2007 indgik med Danske Regioner, KL, LO, AC og FTF, og som i høj grad handler om opprioritering af kompetenceudvikling, og de forringelser, som ligger i lovforslaget, og som bliver yderligere forværret med det indgåede finanslovsforlig?

Svar:

Da regeringen indgik trepartsaftalerne med Danske Regioner, KL, LO, AC og FTF i 2007, så den økonomiske situation ganske anderledes ud, end den gør i dag. Det var derfor muligt at indgå aftaler om bl.a. øget aktivitet på de fagspecifikke kurser for fx pædagoger, lærere, sygeplejersker, socialrådgivere, fysioterapeuter, socialpædagoger og socialformidlere som led i disse medarbejdergruppers efteruddannelse.

I dag står vi i en situation, hvor det økonomiske råderum er begrænset, og hvor det er nødvendigt at prioritere anderledes og lægge vægten på uddannelsesforløb, der er egentligt kompetencegivende.

Spørgsmål 8:

Vil ministeren bekræfte, at SVU til fagspecifikke kurser som forudsat i trepartsaftalen og implementeret i lovgivningen, fortsætter på et niveau svarende til 90 pct. af dagpengemaximum i hele 2011, uanset at SVU-satsen i øvrigt sænkes til 80 pct. af dagpengemaximum i april 2011?

Svar:

Jeg kan oplyse, at en ensartet SVU-sats er fordelagtig for så vidt angår fagspecifikke kurser, da udgangspunktet i forbindelse med lovændringen i 2008 var, at satsen til fagspecifikke kurser skulle være lavere end den generelle SVU-sats. Det fremgår af det lovforslag (L 145, fremsat 28. marts 2008), der genindførte SVU til fagspecifikke kurser. Af lovforslaget fremgår det også, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at der ved beregningen af SVU til fagspecifikke kurser tages udgangspunkt i et mindre beløb end arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb. Denne bestemmelse er implementeret i lov om statens voksenuddannelse (SVU) som § 13, stk. 2.

Som det fremgår ovenfor, bemyndiger SVU-loven undervisningsministeren til at fastsætte regler om niveauet for SVU til fagspecifikke kurser. Denne bemyndigelse agter jeg at anvende til at ændre SVU-bekendtgørelsen, så der fra april 2011 ydes SVU til fagspecifikke kurser ud fra en ugesats svarende til 80 pct. af dagpengenes højeste beløb mod 90 pct. i dag. Ændringen vil træde i kraft samtidig med nedsættelsen af den generelle sats for SVU, idet det vil være unødigt kompliceret at skulle indrette it-systemerne til at håndtere en speciel sats for fagspecifikke kurser i perioden 4. april 2011 til 31. december 2011.

Det sparede beløb vil, som jeg har gjort rede for bl.a. i besvarelsen af spørgsmål 5, blive anvendt til at opretholde et højt aktivitetsniveau på det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde.

Spørgsmål 9:

Kan ministeren bekræfte, at der vil finde en genforhandling af uforbrugte midler fra trepartsaftalen, jf. besvarelsen af spørgsmål 1 til L 145, 2008-09, 2. saml., herunder de relativt store beløb, der forventes at være uforbrugt, når adgangen til SVU til fagspecifikke kurser bortfalder med udgangen af 2011?

Svar:

Jeg kan bekræfte, at afskaffelsen af SVU til fagspecifikke kurser ved udgangen af 2011 vil indgå som et element i forbindelse med en kommende drøftelse med aftalepartierne vedrørende eventuelt uforbrugte midler fra initiativerne indeholdt i trepartsaf-talerne. Dog skal det bemærkes, at da SVU er en lovbunden ydelse, bortfalder uforbrugte midler i forbindelse med den årlige bevillingsafregning.

Spørgsmål 10:

Hvor stor en andel af de voksne, der ender med uddannelse på videregående niveau, har ikke gennemført en ungdomsuddan-nelse?

Svar:

Jeg kan oplyse, at andelen af unge, der gennemfører en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse, er 3,6 pct.

Nogle kommer ind på dispensation uden en fuld eksamen via hf-enkeltfag, enkelte andre tager en ungdomsuddannelse i udlandet og nogle uddannelser har optagelsesprøver og kræver ikke en ungdomsuddannelse.

Spørgsmål 11:

Hvad vil det betyde for opnåelsen af regeringens målsætning om, at 50 pct. af en ungdomsårgang gennemfører videregående uddannelse, at muligheden for at uddanne sig gennem videreuddannelsessystemet forringes så markant?

Svar:

Det er rigtigt, at regeringen har som målsætning, at 50 pct. af en ungdomsårgang gennemfører en videregående uddannelse i 2015, og jeg kan oplyse, at vi er tæt på målet allerede nu. De nyeste tal fra Profilmodellen 2009 viser, at andelen, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse, er steget til 49,4 pct. i 2009, og det er historisk højt.

Jeg mener ikke, at mulighederne for at gennemføre en uddannelse i videreuddannelsessystemet forringes i en grad, der påvirker mulighederne for at nå 50 pct. målsætningen.

Spørgsmål 12:

Bortfaldet af genoptjeningsretten til SVU og forkortelse af ydelsesperioden betyder, at en pædagog, der er uddannet som 25-årig, og som fortsætter på arbejdsmarkedet frem til pågældende fylder 65 år, har adgang til, hvad der svarer til 1 uges efteruddannelse om året med SVU. Mener ministeren, at det er tilstrækkeligt, at voksne har mulighed for at gennemføre i alt 40 ugers uddannelse med SVU i løbet af et helt arbejdsliv?

Svar:

Hvor meget voksen- og efteruddannelse den enkelte har brug for er naturligvis helt individuelt, og jeg mener ikke, at der kan sættes hverken en over- eller en undergrænse for, hvor meget der skal til, for at det er tilstrækkeligt.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvor længe fx en pædagog skal have mulighed for at uddanne sig med SVU som forsørgel-sesgrundlag, er det min opfattelse, at 40 uger er passende. Professionshøjskolerne har en stor frihed til at tilrettelægge uddannelserne fleksibelt, og 40 ugers heltidsuddannelse giver mulighed for, hvad der nogenlunde svarer til et studieår, selv om jeg selvfølgelig ikke kan give nogen garanti for, at de 40 uger dækker alle de forskellige tilrettelæggelser.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at hovedformålet med de hidtidige 52 uger aldrig har været, at de udelukkende eller hovedsageligt skulle anvendes til heltidsuddannelse. Da SVU-loven blev vedtaget i maj 2000, var forventningen, at SVU hoved-sageligt ville blive anvendt til en kombination af deltidsuddannelse og deltidsbeskæftigelse på det almene niveau, og til kortere periode med uddannelse på fuld tid kombineret med selvstudier i fritiden på det videregående niveau. Anvendt på den måde kan 40 uger med SVU dække selv ret lange uddannelsesforløb og dække behovet i en stor del af et arbejdsliv. Desuden behøver al efter- og videreuddannelse ikke at foregå med SVU – det er muligt at deltage i efter- og videreuddannelse i fritiden, og der er også mange eksempler på, at efter- og videreuddannelse betales af arbejdsgiveren.

Spørgsmål 13:

Mener ministeren det er en god idé at afskaffe muligheden for, at en indgået aftale om orlov til uddannelse kan give SVU, alene fordi der har fundet en afskedigelse sted? Finder ministeren ikke, at netop den medarbejder, der efter års ansættelse har brug for ajourføring af sine kompetencer, her bliver ramt særlig hårdt?

Svar:

Jeg vil gerne redegøre nærmere for retstilstanden fremover i de to situationer, der kan opstå, når indgåelse af en orlovsaftale om fravær på grund af uddannelse med SVU kombineres med en opsigelse.

Situation 1. En lønmodtager og en arbejdsgiver indgår en aftale om, at lønmodtageren skal have orlov fra arbejdet for at deltage i en uddannelse med SVU, og lønmodtageren er i uopsagt stilling. Efterfølgende, mens lønmodtageren er i gang med uddannelsen, ser arbejdsgiveren sig nødsaget til at afskedige den pågældende. I denne situation kan lønmodtageren fortsætte sin uddannelse med SVU, indtil den aftalte uddannelsesperiode er afsluttet.

Situation 2. En lønmodtager og en arbejdsgiver indgår en aftale om, at lønmodtageren skal have orlov fra arbejdet for at deltage i en uddannelse med SVU, men lønmodtageren er allerede sagt op. I denne situation kan lønmodtageren fortsætte sin uddannelse med SVU frem til fratrædelsesdagen. Efter fratrædelsesdagen kan der ikke længere udbetales SVU.

Forslaget om at indføre et krav om, at lønmodtageren skal være i uopsagt stilling, når orlovsaftalen indgås og uddannelsen påbegyndes, hvis det skal være muligt at fortsætte uddannelsen med SVU ud over fratrædelsesdatoen, har til formål at understrege, at tilbuddet om uddannelse med SVU er rettet imod beskæftigede. Ledige eller personer, der snart bliver ledige, og som mener, at de har behov for ajourføring af deres kompetencer, bør træffe aftale om eventuelle uddannelsesforløb med beskæftigelsesmyndighederne.

Spørgsmål 14:

Kan ministeren bekræfte, at der inden for de videregående efteruddannelser oftest kun er udbud af en bestemt uddannelse 1 eller 2 gange årligt, og at det derfor kan være helt umuligt for en afskediget at nå at udnytte muligheden for at efteruddanne sig i opsigelsesperioden?

Svar:

Med hensyn til, om afskedigede bør have mulighed for at uddanne sig med SVU, vil jeg gerne henvise til min besvarelse af spørgsmål 2. Her vil jeg blot understrege, at tilbuddet om uddannelse med SVU er rettet til beskæftigede.

Der er næppe tvivl om, at uddannelsesudbuddet er størst omkring semester start. Men når det er sagt, så har vi i dag et meget omfattende og varieret udbud af efter- og videreuddannelsesforløb, som typisk er modulopbyggede, hvilket i sig selv giver en stor fleksibilitet ved tilrettelæggelsen af det enkelte uddannelsesforløb, så det i omfang og niveau tilpasses den enkeltes behov for kompetenceudvikling på enten heltid eller deltid.

Spørgsmål 15:

Hvordan vurderer ministeren den beskedne økonomiske besparelse på 10 mio. kr. ved at afskaffe SVU i opsigelsesperioden i forhold til de konkrete konsekvenser, ændringen har for de personer, der fyres i forbindelse med den aktuelle krise i dansk økonomi?

Svar:

Som jeg tidligere har redegjort for i min besvarelse af bl.a. spørgsmål 13, er der ikke tale om, at muligheden for at få SVU til deltagelse i en uddannelse i en opsigelsesperiode afskaffes. Der er alene tale om, at hvis aftalen om orlov til deltagelse i en uddannelse med SVU indgås efter, at lønmodtageren er opsagt, kan den pågældende kun deltage i uddannelse med SVU frem til fratrædelsesdatoen.

Da der således alene er tale om at korrigere den afgrænsning mellem uddannelsesstøtte og det arbejdsmarkedspolitiske system, der følger af, at uddannelse med SVU er et tilbud til beskæftigede, er det kun naturligt, at de økonomiske konsekvenser ikke er særlig omfattende. Jeg vil dog påpege, at det sparede beløb ganske rigtig er 10 mio. kr. i 2011, mens det i 2012 og årene fremover udgør 20 mio. kr. pr. år.

Jeg kan oplyse, at de personer, der er i gang med en uddannelse med SVU på afskedigelsestidspunktet, kan fortsætte deres uddannelse, også ud over datoen for fratreden. Desuden har personer, der bliver ledige, mulighed for at aftale uddannelsesforløb

med beskæftigelsesmyndighederne, hvis det skønnes hensigtsmæssigt, eller modtage andre tilbud som led i den almindelige beskæftigelsesindsats.

Spørgsmål 16:

Hvilke planer har regeringen om efteruddannelse og omskoling for de fyrede og medarbejdere i virksomheder, der er truede på eksistensen, og hvor man kan forvente afskedigelser, nu og i fremtiden?

Svar:

Regeringen har ikke særlige planer om efteruddannelse og omskoling, hverken for personer der allerede er blevet ledige, eller for personer som står foran at blive det.

Personer, der bliver ledige, har mulighed for at aftale uddannelsesforløb med beskæftigelsesmyndighederne, hvis det skønnes hensigtsmæssigt, eller modtage andre tilbud som led i den almindelige beskæftigelsesindsats. Beskæftigelsesindsatsen har som sin vigtigste målsætning, at ledige skal i beskæftigelse igen hurtigst muligt.

Spørgsmål 17:

I bemærkningerne til lovforslag L 41 nævner ministeren, at der er behov for at fokusere indsatsen. Hvordan er ændringerne i loven med til at fokusere indsatsen, da det mere ser ud til, at indsatsen forsvinder?

Svar:

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at det er væsentligt, at arbejdsstyrken både vedligeholder sine kompetencer og tilegner sig nye, men at dette bør foregå hurtigere og mere målrettet end i dag. Det fremgår tillige, at det er vigtigt, at også den veluddannede arbejdskraft vedligeholder og udbygger sine kompetencer, men uddannelsen skal ske mere målrettet og koncentreret om de kvalifikationer, som arbejdsmarkedet efterspørger. Jeg går ud fra, at det er de to udsagn, spørgeren sigter til.

Som det fremgår af mit svar på spørgsmål 3, er udgifterne til offentlig voksen- og efteruddannelse vokset i de senere år, fordi de ordninger, der giver mulighed for støtte under uddannelse, er blevet brugt mere end tidligere. I 2011 forventes et samlet udgiftsniveau på offentlig voksen- og efteruddannelse på ca. 7 mia. kr., hvilket fortsat er over niveauet i 2007 og 2008. Dette kan næppe beskrives med ordene »at indsatsen forsvinder«.

Spørgsmål 18:

Er det hensigten, at en studerende skal kunne gennemføre f.eks. en fuld diplomuddannelse på 60 ECTS points inden for rammen med SVU i 40 uger?

Svar:

Det er min opfattelse, at en ramme på 40 uger med SVU giver gode muligheder for at tilrettelægge et individuelt tilpasset efter- og videreuddannelsesforløb. Professionshøjskolerne har vide rammer for at tilrettelægge fleksible forløb alt efter den enkeltes ønsker og behov.

Diplomuddannelserne og andre uddannelser, der udbydes efter reglerne om åben uddannelse, skal udbydes på deltid, men der er mulighed for at tilrettelægge uddannelserne sådan, at der tages et fag ad gangen, og der er også mulighed for at tilrettelægge uddannelserne helt eller delvist som heltidsuddannelse.

Da SVU-loven blev vedtaget i 2000, var forventningen, at SVU til videregående uddannelser hovedsageligt ville blive anvendt til kortere perioder på heltid, fx i forbindelse med afgangprojekter. Det har imidlertid vist sig, at flere vælger mere koncentrerede forløb, hvor et semester eller et helt studieår tages på heltid. Det er med forslaget lagt til grund, at der med en ramme på 40 uger og en fleksibel tilrettelæggelse fortsat vil være mulighed for at gennemføre en fuld diplomuddannelse indenfor rammen.

Spørgsmål 19:

Vil det betyde en øget arbejdsbelastning for den studerende, som gennemfører en VVU, diplomuddannelse eller masteruddannelse på heltid, at rammen, der ydes inden for, er nedsat til 40 uger?

Svar:

Videregående voksenuddannelse (VUU), diplomuddannelse og masteruddannelse er i udgangspunktet deltidsuddannelse. Som det fremgår af mit svar på spørgsmål 18, var det, da SVU-loven blev vedtaget i 2000, forventningen, at SVU til videregående uddannelser hovedsageligt ville blive anvendt til kortere perioder på heltid, fx i forbindelse med afgangsprojekter.

Personer, der fremover skal i gang med at planlægge et efter- eller videreuddannelsesforløb, må være opmærksomme på, hvor meget støtte der er tilbage indenfor rammen, og ud fra en samlet vurdering af blandt andet arbejdssituationen og behovet for videre- eller efteruddannelse prioritere, i hvilket omfang hele eller dele af uddannelsen skal være tilrettelagt på heltid.

Spørgsmål 20:

Ministeren bedes kommentere materialet modtaget i forbindelsen med 3F m.fl.'s foretræde for udvalget den 23. november 2010, jf. L 41 – bilag 5.

Svar:

I henvendelsen fra 3F m.fl. gives der en række konkrete eksempler på personer, der er blevet afskediget, og som enten ønsker at bruge ledighedsperioden på at deltage i almen uddannelse eller forberede et brancheskift ved hjælp af uddannelse med SVU. Jeg har noteret mig, at der i alle tilfælde er tale om, at uddannelse med SVU anvendes som et alternativ til ledighed.

Som jeg tidligere har tilkendegivet, mener jeg, at det kan diskuteres, om det er hensigtsmæssigt at anvende op til 40 ugers og tidligere 80 ugers uddannelse med SVU som alternativ til ledighed og de muligheder for efter- og videreuddannelse, der eksisterer inden for den aktive beskæftigelsespolitik.

Som jeg har oplyst i besvarelsen af spørgsmål 2, er SVU-ordningen målrettet beskæftigede, der ønsker at uddanne sig, og forslaget har derfor til formål at sikre, at SVU tildeles personer, der reelt er i beskæftigelse. Personer, der er blevet ledige, eller som snart bliver det, skal som udgangspunkt omfattes af den almindelige beskæftigelsesindsats med henblik på at komme i beskæftigelse igen hurtigst muligt.

Jeg vil i forlængelse heraf gerne benytte lejligheden til at understrege, at SVU er uddannelsesstøtte, og det har aldrig været hensigten med ordningen, at denne skulle bruges som et arbejdsmarkedspolitisk redskab til løsning af de problemer, der blandt andet kan opstå i forbindelse med massefyringer.

Da indsatsen for de ledige med ret til 6 ugers selvvalgt uddannelse i 2009 blev overført til Beskæftigelsesministeriet, var formålet netop at sikre en samlet indsats for de ledige, og at det er de relevante arbejdsmarkedsmyndigheder, der vurderer, hvad der er den bedste løsning både for den enkelte og for samfundet.

SVU beregnes og gives på baggrund af et fravær fra arbejdspladsen og til erstatning for tab af arbejdsindtægt. Når vi alligevel har en bestemmelse om, at en uddannelsessøgende, der bliver afskediget under uddannelsen med SVU, kan færdiggøre uddannelsen med SVU, så er det både ud fra hensynet til den enkelte, der bør have mulighed for at afslutte et påbegyndt uddannelsesforløb, og for at undgå spild af uddannelsesressourcer i forbindelse med afbrydelse af et uddannelsesforløb.

Det er ikke i overensstemmelse med de gældende regler og de ovenfor nævnte hensyn, hvis en person, der er afskediget, får uddannelsesstøtte til at færdiggøre et uddannelsesforløb, og samtidig har beskæftigelse af ikke ubetydeligt omfang ved siden af uddannelsen med SVU. Hvis en uddannelsessøgende, der har fået et nyt arbejde, skal fortsætte uddannelsen med SVU, så skal der indgås aftale om orlov til uddannelse med den nye arbejdsgiver.

Spørgsmål 21:

Ministeren oplyser i sin besvarelse af spørgsmål 3, at »udgifterne til offentlig voksen- og efteruddannelse for de beskæftigede er steget med en tredjedel fra 5,6 mia. kr. i 2007 til 7,3 mia. kr. i 2009 – og væksten forventes at fortsætte i 2010.« Samtidig med, at de beskæftigede anvender voksen- og efteruddannelse i stigende omfang, forringes vilkårene for lediges kompetenceudvikling bl.a. med finanslovsaftalens ændringer vedr. refusion af udgifter i forbindelse med uddannelse.

Ministeren bedes kommentere, hvorfor ledige skal have ringere vilkår for uddannelse end de beskæftigede, og hvordan ministeren mener, at ledige skal kunne opnå den tilstrækkelige kompetenceudvikling til at blive attraktive medarbejdere i en ny arbejdsgivers øjne.

Svar:

Jeg har indhentet bidrag til besvarelsen fra beskæftigelsesministeren, og jeg kan på den baggrund oplyse, at ledige ikke generelt har ringere vilkår for uddannelse end beskæftigede. Jeg vil gerne understrege, at de nye refusionssatser ikke ændrer ved, hvilke

former for tilbud jobcentrene kan give om vejledning og opkvalificering. De foreslåede ændringer har alene betydning for, hvor stor en andel af udgifterne til forsørgelse og drift af tilbuddene kommunerne skal afholde.

Ændringerne betyder altså ikke, at alle ledige fremover skal have enten virksomhedsrettede tilbud eller tilbud om ordinær beskæftigelse. Ledige, der har behov for et særligt tilrettelagt forløb, vil stadigvæk kunne få det.

Kommunerne vil i højere grad end i dag blive motiveret til at give fx virksomhedsrettede tilbud, og det tror jeg også kan være en fordel for mange ledige, som i dag er i kommunale projekter.

Spørgsmål 22:

Ministeren oplyser i sin besvarelse af spørgsmål 3, at personer, der har en videregående uddannelse, selv skal betale den fulde udgift ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

Ministeren bedes svare på, om personer, der har en videregående uddannelse, men som er beskæftiget som ufaglærte, også skal betale den fulde udgift ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

Svar:

I min besvarelse af 26. november 2010 af spørgsmål 3 vedrørende L 41 henviser jeg til, at der i overensstemmelse med Genopretningsaftalen foretages ændringer i deltagerbetalingen på voksenuddannelsesområdet, så personer, som har en videregående uddannelse, selv skal betale den fulde udgift ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

De omtalte ændringer er omfattet af (L 33), Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser) og lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., som jeg har fremsat for Folketinget 14. oktober 2010. Lovforslaget (L 33) omfatter alle kursister med en videregående uddannelse, uanset hvilket erhverv kursisten er beskæftiget indenfor.

Spørgsmål 23:

Hvordan forventer ministeren i forlængelse af forrige spørgsmål, at personer med videregående uddannelse, som ikke har været i stand til at opnå beskæftigelse inden for deres faglige område, så at kunne kvalificere sig inden for det job, de i stedet har kunnet få?

Svar:

Jeg er klar over, at der eksempelvis i forhold arbejdsmarkedsuddannelserne m.v. vil være personer med en videregående uddannelse, som arbejder med faglært eller ufaglært arbejde, som vil blive omfattet af den foreslåede ordning med fuld deltagerbetaling, hvilket også fremgår af de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.2.3. i (L 33) Forslag til Lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser m.v., lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser) og lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

I den nuværende økonomiske situation, hvor det er nødvendigt at spare, mener jeg, at det er en ganske rimelig prioritering af midlerne til voksen- og efteruddannelse, men det er selvfølgelig ikke hensigten at skabe mindre fleksibilitet på arbejdsmarkedet.

Undervisningsministeriet vil derfor følge udviklingen på området.

Spørgsmål 24:

Ministeren oplyser i sin besvarelse på spørgsmål 4, at den aftalte satsnedsættelse af SVU til 80 pct. af dagpengenes højeste beløb får virkning for uddannelsesforløb, der påbegyndes den 4. april 2011 eller senere.

Mener ministeren, at det giver arbejdsgivere og deltagere i uddannelsesforløb en rimelig planlægningshorisont for kompetenceudvikling på arbejdspladsen?

Svar:

Som oplyst i besvarelsen af spørgsmål 4 er der mulighed for at søge om SVU i op til 3 måneder før uddannelsens start. Det er dermed sikret, at alle ansøgere, der måtte have søgt og indrettet sig i tillid hertil, kan få SVU på uændrede vilkår. I øvrigt finder jeg, at forslaget er rimeligt. Finanslovsaftalen blev indgået den 8. november 2010, og det giver i realiteten en planlægningshorisont på næsten 5 måneder.

Spørgsmål 25:

Ministeren oplyser i sin besvarelse på spørgsmål 6, at ca. 400 personer vil få begrænset støtten som følge af nedsættelsen af det maksimale antal uger fra 52 til 40, heraf 40 personer som følge af afskaffelsen af den løbende genoptjening. Satsreduktionen vil medføre en aktivitetsnedgang der skønnes til 2.300 personer, og bortfald af orlov til uddannelse med SVU efter afskedigelsestidspunktet vil medføre en aktivitetsnedgang på 60 personer årligt.

Ministeren bedes oplyse beregningsforudsætningerne for disse tal.

Ministeren bedes endvidere oplyse, hvad reduktionen indebærer omregnet til årselevtal (STÅ).

Svar:

Som svar på spørgsmål a. kan jeg oplyse, at det fremgår af statistikken for 2009, at ca. 400 personer fik tildelt mere end 40 uger med SVU, og heraf fik 40 personer tildelt SVU i mere end 40 uger som følge af genoptjening.

Desuden kan jeg oplyse, at satsreduktionen skønnes at medføre en aktivitetsnedgang, der svarer til ca. 2.300 personer eller ca. 15 pct. Jeg vil gerne understrege, at der er tale om et skøn, som derfor rummer en vis usikkerhed.

Endelig skønnes afskaffelsen af muligheden for at aftale orlov til SVU efter en afskedigelse at medføre en aktivitetsnedgang svarende til ca. 160 personer årligt og ikke, som der desværre fejlagtigt står i besvarelsen af spørgsmål 6, 60 personer. Jeg beklager meget den skete fejl, men kan henvise til, at det rigtige tal, dvs. 160 personer, fremgår af lovbemærkningernes pkt. 3, »Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner«.

Der eksisterer ingen oplysninger om, hvorvidt en person, der søger SVU, er i opsagt stilling, eller hvornår den pågældende eventuelt fratræder. Ved vurderingen af den økonomiske betydning af forslaget tages der udgangspunkt i følgende antagelser: Stigningen i antallet af tildelinger af SVU i 2009 har som følge af de økonomiske konjunkturer fortrinsvis vedrørt ansøgninger ud over 40 uger. Det forudsættes, at de, der påbegynder en uddannelse med SVU i opsigelsesperioden, udgør ca. 80 pct. af dem, der hidtil har søgt SVU til mere end 40 uger. Det antages endvidere, at reduktionen af den mulige periode med SVU og reduktionen af satsen til 80 pct. af højeste dagpengesats indebærer, at 50 pct. færre vil søge SVU. Endelig forudsættes det, at 50 pct. vil ændre adfærd og indgå en aftale om orlov til uddannelse med SVU inden en opsigelse. Under disse meget usikre antagelser skønnes det, at forslaget kan indebære, at ca. 160 personer årligt vil få afslag på en ansøgning om SVU, og at besparelsen derfor kan udgøre ca. 10 mio. kr. i 2012, og herefter ca. 20 mio. kr. årligt.

Som svar på spørgsmål b. kan jeg oplyse, at reduktionen fra og med 2012 omregnet til årselevtal (stå) udgør 759.

Spørgsmål 26:

Ministeren oplyser i svaret på spørgsmål 7, at det er »nødvendigt at prioritere anderledes og lægge vægten på uddannelsesforløb, der er egentligt kompetencegivende«. Ministeren bedes oplyse, om deltagelse i VVU og diplomuddannelser ikke kan anses for kompetencegivende.

Svar:

SVU til uddannelser på det videregående niveau gives som udgangspunkt kun til uddannelser, der er egentligt kompetencegivende, herunder diplomuddannelser og andre uddannelser i videreuddannelsessystemet for voksne.

Da det som led i trepartsforhandlingerne i 2007 blev aftalt, at der frem til udgangen af 2011 skulle være mulighed for at få SVU til fagspecifikke kurser, selvom kurserne ikke afsluttes med en eksamen, og dermed ikke formelt er kompetencegivende, var der således tale om en afvigelse fra dette udgangspunkt. Som det fremgår af mit svar på spørgsmål 7, mener jeg, at SVU-midlerne i den nuværende økonomiske situation bør prioriteres de egentligt kompetencegivende uddannelser.

Spørgsmål 27:

Ministeren oplyser i svaret på spørgsmål 8, at der fra april 2011 ydes SVU til fagspecifikke kurser ud fra en ugesats svarende til 80 pct. af dagpengenes højeste beløb.

Mener ministeren, at dette er i overensstemmelse med besvarelsen af spørgsmål 2 til L 145, 2007-08, 2. saml., hvori det hedder: »Det kan hermed bekræftes, at det i overensstemmelse med det faktaark, der blev udarbejdet i forbindelse med trepartsaftalerne vedr. dette initiativ, vil være aktiviteten (tilskudsloftet), der justeres, hvis andelen, der trækker godtgørelse, er større eller mindre end det forudsatte i 2008.« Forudsætningen i faktaarket var, at der skulle ydes SVU med en sats svarende til 90 pct. af dagpengemaksimum.

Svar:

Det er min opfattelse, at der er fuld overensstemmelse mellem den daværende undervisningsministers besvarelse af spørgsmål 2 til L 145 og min egen besvarelse af spørgsmål 8 til L 41.

Det var forudsætningen i forbindelse med L 145, at der skulle ydes SVU med en lavere sats end højeste dagpengesats til fagspecifikke kurser, og satsen blev fastsat til 90 pct. Den daværende undervisningsminister tilkendegav dengang, at hvis den fastsatte beløbsramme i forbindelse med genindførelse af SVU til fagspecifikke kurser ikke kunne overholdes, ville der ikke blive ændret på satsen, men derimod på aktiviteten (justering af tilskudsloftet).

Dette er ikke situationen i dag. Der er derimod tale om, at Danmark befinder sig i en alvorlig økonomisk situation, hvor der er behov for store offentlige besparelser og målretning af de midler, der afsættes til voksen- og efteruddannelse. Derfor er det nødvendigt at reducere satsen for SVU, både generelt og til de fagspecifikke kurser.

I den forbindelse vil jeg gerne påpege, at deltagere i fagspecifikke kurser i perioden 4. april 2011 – 31. december 2011 får en lille fordel ud af, at jeg har besluttet, jf. min besvarelse af spørgsmål 8, at den generelle sats for SVU og satsen for SVU til fagspecifikke kurser skal være ens. Skulle forholdet mellem de to satser fra trepartsaftalen have været anvendt, ville SVU til fagspecifikke i den anførte periode kun have udgjort 90 pct. af 80 pct. af den højeste dagpengesats, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Spørgsmål 28:

Ministeren oplyser i svaret på spørgsmål 10, at 3,6 pct. af unge gennemfører en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse.

Ministeren bedes oplyse, hvordan de 3,6 pct. fordeler sig på hf-enkeltfag, udenlandske ungdomsuddannelser og på uddannelser, hvor optagelse sker via optagelsesprøver.

Svar:

Jeg kan oplyse, at Profilmodellen fremskriver en ungdomsårgangs kommende uddannelsesniveau ud fra en antagelse om, at unges uddannelsesadfærd i de kommende 25 år vil afspejle det seneste års registrerede uddannelsesadfærd, sådan som denne fremgår af Danmarks Statistiks officielle elevregister. Profilmodellen opstilles under en lang række eksplicite modelforudsætninger og afgrænsninger, og er således en prognose, hvis resultater skal læses i overensstemmelse med disse forudsætninger.

Det betyder bl.a., at modellen ikke kan benyttes til besvarelse af spørgsmål, som er meget detaljerede. Modellen kan således ikke besvare spørgsmål om opdeling af de 3,6 pct., som forventes at gennemføre en videregående uddannelse uden registreret forudgående ungdomsuddannelse.

Spørgsmål 29:

Vil ministeren oplyse, om der i profilmodel-tallet på 3,6 pct. indgår personer, som har opnået videregående uddannelse gennem videreuddannelsessystemet for voksne/åben uddannelse, og i givet fald hvor mange det drejer sig om?

Svar:

Profilmodellens resultater beregnes på baggrund af uddannelsesaktivitet og -kompetencer opnået både gennem det ordinære uddannelsessystem og gennem videreuddannelsessystemet for voksne. I de 3,6 pct., som forventes at gennemføre en videregående uddannelse uden registreret forudgående ungdomsuddannelse, indgår således også kompetencer opnået via videreuddannelsessystemet for voksne.

Som jeg har oplyst i svaret på spørgsmål 28, er det i Profilmodellen ikke muligt at finde mere detaljerede resultater end de, der er offentliggjort. Modellen kan således ikke besvare spørgsmål om, hvor stor en andel af de 3,6 pct., som forventes at gennemføre en videregående uddannelse gennem videreuddannelsessystemet for voksne/åben uddannelse.

Spørgsmål 30:

Ministeren oplyser i svaret på spørgsmål 11, at de nyeste tal fra profilmodellen viser, at andelen, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse, er steget til 49,4 pct.

Ministeren bedes oplyse, hvor stor andel af disse 49,4 pct. der forventes at have gennemført deres videregående uddannelse gennem videreuddannelsessystemet for voksne/åben uddannelse.

Svar:

Som jeg har oplyst i svaret på spørgsmål 28, er det i Profilmodellen ikke muligt at finde mere detaljerede resultater end de, der er offentliggjort. Modellen kan således ikke besvare spørgsmålet om, hvor stor en andel af de 49,4 pct., der kan forventes at have gennemført en videregående uddannelse gennem videreuddannelsessystemet for voksne.

Spørgsmål 31:

Ministeren bedes oplyse, om beregningsforudsætningerne i profilmodellen tager højde for, at mulighederne for at gennemføre uddannelse i videreuddannelsessystemet ændres som foreslået i L 33 og L 41?

Svar:

Som jeg har oplyst i svaret på spørgsmål 28, fremskriver Profilmodellen ungdomsårgangenes forventede uddannelser efter den registrerede uddannelsesadfærd i en forudgående periode. Effekterne af L 33 og L 41 vil således først afspejle sig i Profilmodellens resultater på længere sigt, hvis de slår igennem på den registrerede uddannelsesadfærd.

Spørgsmål 32:

Ministeren oplyser i svaret på spørgsmål 12, at »der er mange eksempler på, at efter- og videreuddannelse betales af arbejdsgiveren«. Kan ministeren bekræfte, at arbejdsgiverne bliver økonomisk ringere stillet, når SVU-satsen reduceres til 80 pct. og når den samlede ydelsesperiode forringes?

Svar:

Da der i ca. 80 pct. af SVU tildelingerne er søgt om udbetaling som refusion til arbejdsgiverne, er det klart, at også arbejdsgiverne vil kunne mærke reduktionen i SVU-satserne. Det er dog stadig min opfattelse, at de fleste virksomheder fortsat vil kunne tilbyde medarbejderne relevant efter- og videreuddannelse. Jeg vil desuden gerne henvise til min besvarelse af spørgsmål 12, hvor jeg peger på andre og mere fleksible former for anvendelse af uddannelse med SVU.

Spørgsmål 33:

Kan ministeren bekræfte, at de offentlige arbejdsgivere generelt har en stram økonomi, der alt andet lige begrænser mulighederne for at sende medarbejdere på efter- og videreuddannelse?

Svar:

Ja, jeg kan bekræfte, at de offentlige arbejdsgivere har en stram økonomi, da det er nødvendigt at begrænse udgifterne på alle områder inden for det offentlige. I forhold til udlandet er Danmark dog forskånet for de værste konsekvenser af finanskrisen.

Om de stramme økonomiske forhold vil påvirke mulighederne for at sende medarbejderne på efter- og videreuddannelse, kan jeg ikke svare på, da jeg ikke kan vide, hvordan de enkelte chefer inden for staten, kommunerne og regionerne vil prioritere de midler, der er til rådighed. Men det er min opfattelse, at der stadig vil være muligheder for, at medarbejderne får tilbud om relevant efter- og videreuddannelse, og i den forbindelse vil jeg gerne henvise til min besvarelse af spørgsmål 12, hvor jeg peger på andre og mere fleksible former for anvendelse af uddannelse med SVU.

Spørgsmål 34:

Ministeren oplyser i svaret på spørgsmål 13, at »Ledige eller personer, der snart bliver ledige, og som mener, at de har behov for ajourføring af deres kompetencer, bør træffe aftale om eventuelle uddannelsesforløb med beskæftigelsesmyndighederne.«

Vil ministeren oplyse, hvilke aftaler personer som snart bliver ledige, efter ministerens opfattelse kan indgå med beskæftigelsesmyndighederne?

Vil ministeren oplyse, hvilke konkrete muligheder den enkelte ledige har for at aftale uddannelsesforløb med beskæftigelsesmyndighederne?

Svar:

Jeg har indhentet bidrag til besvarelsen fra beskæftigelsesministeren, og på den baggrund skal jeg klargøre, at formuleringen i slutningen af besvarelsen af spørgsmål 13 sigter til den generelle indsats, som jobcentrene yder ledige, herunder om uddannelse i aktiveringstilbud.

Målet for beskæftigelsesindsatsen i jobcentre er, at ledige kommer i arbejde, og ledige kan få tilbud om uddannelse, når det er den korteste vej til at få et arbejde. Dog gælder det, at målet for unge ledige, som ikke har en uddannelse, er, at de får en uddannelse.

Spørgsmålet om, hvorvidt en ledig skal have et tilbud om en uddannelse, vil således indgå i den dialog, som den ledige har med jobcenteret, og et tilbud om uddannelse vil bero på den konkrete situation.

Spørgsmål 35:

Ministerens kommentarer udbedes til henvendelsen af 24/11-10 fra Region Nordjylland m.fl. især fsva. bemærkningerne vedr. L 41.

Svar:

Jeg har for nylig modtaget henvendelser fra Lauge Larsen, borgmester i Morsø Kommune, og borgmester Lene Kjeldgaard Jensen, borgmester i Thisted Kommune, som drejer sig om de samme emner, som Region Nordjylland har fokus på i henvendelsen af 24. november 2010. Jeg vedlægger derfor en kopi af mit svar til de to borgmestre (ikke optrykt her).

For så vidt angår Region Nordjyllands bemærkninger til L 41 kan jeg indledningsvis oplyse, at nedsættelsen af det mulige antal uger med SVU til uddannelse på alment niveau fra 80 til 40 skete i forbindelse med L 223, som blev vedtaget den 16. juni 2010. Med L 41 sker der en ligestilling af det almene og det videregående niveau, idet det mulige antal uger med SVU til uddannelse på det videregående niveau nedsættes fra 52 til 40. Endvidere nedsættes satsen fra 100 pct. til 80 pct. af højeste dagpengesats for SVU til både det almene og det videregående niveau.

Jeg ville naturligvis foretrække, at en satsnedsættelse kunne undgås, men der skal spares på alle områder inden for det offentlige for at sikre genopretning af dansk økonomi, og uddannelsessektoren kan desværre ikke friholdes.

Spørgsmål 36:

I forlængelse af svaret på spørgsmål 6 bedes undervisningsministeren oplyse, hvilke økonomiske konsekvenser nedsættelsen af SVU-perioden til 40 uger får for de studerende, der går i gang med en meritlærer eller en meritpædagoguddannelse?

Svar:

Det er min opfattelse, at nedsættelsen af SVU-perioden til 40 uger ikke vil få den helt store betydning for meritstuderende. Efter de gældende regler om åben uddannelse kan op til et år af uddannelsen tilrettelægges på heltid, og til den del af enten meritlærer- eller meritpædagoguddannelsen, der er tilrettelagt på heltid, kan der gives SVU.

Et studieår har typisk ikke en varighed svarende til et kalenderår, og hvis skolerne udnytter den store fleksibilitet, der er mulighed for i tilrettelæggelsen af uddannelser under åben uddannelse, bør det fortsat være muligt at tage det første år af en af de nævnte merituddannelser med SVU.

Det ligger mig også på sinde, at Region Nordjylland er hårdt ramt af følgerne af den globale økonomiske krise, og at der derfor er udbredt ledighed. Uddannelse med SVU er imidlertid en ordning, der retter sig imod beskæftigede. Ledige eller personer, der snart bliver ledige, og som mener, at de har behov for ajourføring af deres kompetencer, bør træffe aftale om eventuelle uddannelsesforløb med beskæftigelsesmyndighederne. Jeg henviser desuden til mine svar på spørgsmål 13 og spørgsmål 34.

Spørgsmål 37:

Ministeren bedes endvidere oplyse, hvad satsreduktionen til 80 pct. af dagpengemaksimum kontant vil komme til at betyde for en typisk studerende på en meritpædagog- eller meritlæreruddannelse, der starter på uddannelsen sommeren 2011?

Svar:

Som jeg har oplyst i mit svar på spørgsmål 36, er det min opfattelse, at det også vil være muligt at tage det første år af en af de nævnte uddannelser med SVU under de ændrede betingelser.

Et 40 ugers uddannelsesforløb med SVU giver i 2010 mulighed for et samlet beløb svarende til 150.400 kr. Et tilsvarende uddannelsesforløb, der påbegyndes i sommeren 2011, giver mulighed for et samlet beløb svarende til 122.560 kr. Forskellen på de to beløb er 27.840 kr.

Spørgsmål 38:

Forventer ministeren, at det hidtidige aktivitetsniveau på meritpædagog- og meritlæreruddannelsen, hvor der i dag er 2000 studerende, vil kunne opretholdes under de ændrede SVU-rammer?

Svar:

Som det fremgår af mit svar på spørgsmål 6, skønnes det, at ca. 400 personer årligt vil få begrænset støtten som følge af nedsættelsen af det maksimale antal uddannelsesuger med SVU fra 52 til 40, lige som det skønnes, at reduktionen af satsen fra 100 pct. til 80 pct. af højeste dagpengesats vil indebære en aktivitetsnedgang svarende til ca. 2.300 personer på det videregående niveau.

Da de meritstuderende, allerede som det er i dag, finder udveje for at bære en hel del udgifter i forbindelse med uddannelsen, er det min forventning, at det ikke er på dette område, at vi vil se den største nedgang i aktiviteten.